



PŘEDŠKOLNÍ PEDAGOGIKA 1

Zora Syslová



OBSAH PP1

1. Předmět předškolní pedagogiky, základní kategorie a pojmy,
2. Výchova a vzdělávání
3. Proměny cílů předškolní výchovy a vzdělávání
4. Humanisticky orientované vzdělávání, osobnostní rozvoj
5. ISCED 0 (u nás, ve světě), vzdělávání dětí do 3 let v ČR
6. Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami
7. Děti ze sociálně znevýhodněného prostředí
8. Potřeby dítěte (Maslow; Matějček, Langmeier), emoce
9. Prostor a jeho vliv na rozvoj (reflexní list), podmínky vzdělávání (psychosociální)
10. Heterogenní a homogenní skupiny
11. Předškolní pedagog, jeho kompetence (standard, kariéerním řádu) - reflexní list
12. Komunikační dovednosti učitelů

Obsah PP2

1. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
2. Cíle a obsah vzdělávání (kompetence, vzdělávací oblasti, Bloomova taxonomie)
3. Individualizace (typy inteligencí), heterogenní a homogenní skupiny
4. Konstruktivistické přístupy
5. Motivace
6. Metody práce s dětmi, způsoby učení
7. Organizace vzdělávání dětí předškolního věku v ČR, organizační formy
8. Dokumentace školy, odborné časopisy
9. Podmínky vzdělávání
10. Vlastní hodnocení školy
11. Návaznost předškolního a základního vzdělávání

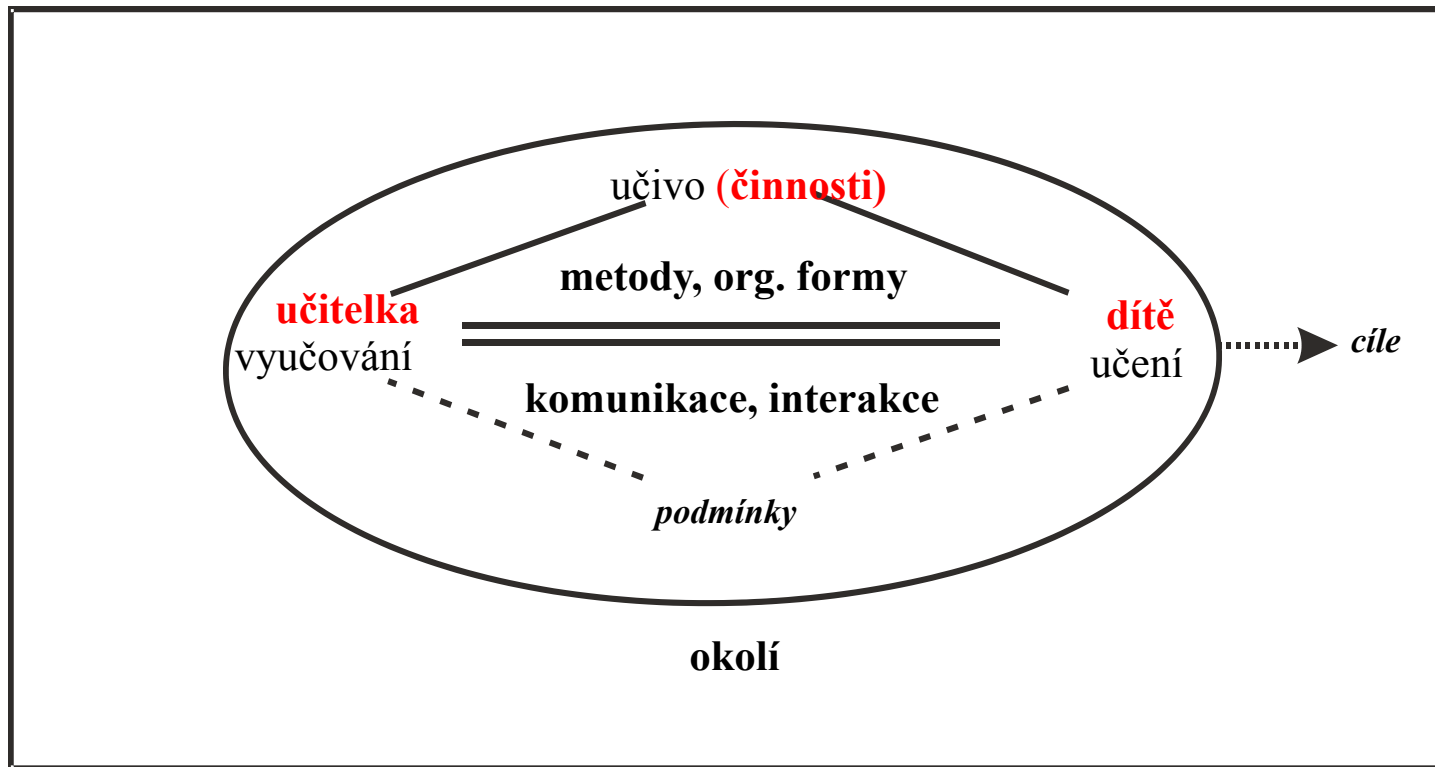


Požadavky na zápočet

Seminární práce „Komparace dvou titulů odborné literatury“

- Rozsah do 5 stran
- Formální správnost
- Datum odevzdání do 20.5.2015
syslova@ped.muni.cz

1. Předmět předškolní pedagogiky





ASPEKTY DIDAKTIKY

- **Cíle**, aneb k čemu se vyučuje a učí
- **Obsah**, aneb co se vyučuje a učí
- Zprostředkování, aneb **jak se vyučuje a učí**
- **Vztahy mezi osobami zúčastněnými na vyučování a učení, které se vztahují zejména ke komunikaci**

1. Předmět předškolní pedagogiky



Při sledování každé výchovné situace je třeba mít na paměti, že je v ní přítomná:

- **osobnost jedince**, který je vychováván
- **sociální a přírodní prostředí**
- **cíl**, k němuž vzdělávání a výchovné působení směřuje
- **osobnost vzdělavatele** (jeho styl)

Eva Opravilová, 2005



Dítě

Objekt x subjekt vzdělávání

- Genetika
- Vliv rodiny
- IQ versus EQ
- Potřeby dítěte

Učitelka

- 
-
- Kvalifikace
 - Odbornost



OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

(Učivo) ČINNOSTI

- Spontánní
- Řízené

Integrovaná témata – tzv. „bloky“



Metody

SLOVNÍ

- vyprávění, vysvětlování, práce s knihou, rozhovor

NÁZORNÉ

- pozorování, předvádění

PRAKTICKÉ

- napodobování, manipulování, experimentování



Aktivizující metody

- Diskuse
- Modelové situace
- Scénky
- atd.



Organizační formy

- Individuální
- Skupinová
- Frontální



Specifika MŠ

- ***Předškolní dítě se učí především na základě své interakce s okolím a svou vlastní prožitou zkušeností, tzn. spontánně.***
- ***Tyto zkušenosti zpracovává prostřednictvím hry.***
- ***Do řízených aktivit se aplikuje podstata spontánního učení.***



Další kategorie

- Situační učení
- Sociální učení
- Prožitkové učení



Situační učení

- Situace, se kterými přichází děti
- Situace, které se dějí ve třídě
- Situace, se kterými přichází učitelka



Sociální učení

- Nápodobou
- Od sebe navzájem

ITV

- 10 % toho, co slyšíme
- 20% toho, co vidíme
- 40% toho, o čem diskutujeme
- 80% toho, co přímo zažijeme nebo děláme
- 90% toho, co se pokoušíme naučit druhého



Prožitkové učení

Učení založené na přímých zážitcích dítěte, vycházející z jeho samostatné činnosti a individuální volby, z jeho zvědavosti a potřeby objevovat.



LITERATURA:

BRIERLEY, J. *7 prvních let života rozhoduje*. Praha: Portál, 1996. ISBN 80-7178-109-6

BRUCEOVÁ, T. *Předškolní výchova*. Praha: Portál, 1996. ISBN 80-7178-068-5

GARDOŠOVÁ, J., DUJKOVÁ, L. a kol. *Vzdělávací program Začít spolu*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-815-5

HAVLÍNOVÁ, M. a kol. *Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole*. Praha : Portál, 2006, 2008.

HELUS, Z. *Dítě v osobnostním pojetí*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-628-5

HORKÁ, H., SYSLOVÁ, Z. *Studie k předškolní pedagogice*. Brno: Paido, 2011. ISBN 978-80-210

KOLLÁRIKOVÁ, Z., PUPALA, B. *Předškolní a primární pedagogika*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-585-7

OPRAVILOVÁ, E., KROPÁČKOVÁ, J. *Studijní texty k předškolní pedagogice s úvodem do pedagogiky*. Praha: Pedf UK, 2004. ISBN 80-7290-251-2

PRŮCHA, J. *Moderní pedagogika*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-631-4

PRŮCHA, J., KOŤÁTKOVÁ, S. *Předškolní pedagogika*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0495-4